

Yaratılışı gereği sosyal bir varlık olan insan için toplumsal hayat ne kadar önemli ve gerekli ise, bir toplum içinde o toplumun içindekisini oluşturan, aile kurumu o kadar hayati bir öneme sahiptir. Aile bu niteliğiyle toplumlarda kutsal,rel kimliğin, insani değerlerin ve tarihi sınırların koruyucusu ve aktarıcısı olan bir kurumdur. İslamın önemli bir kutsal bir bağ olan evlilik, aile kurumunu oluşturan, karı-koca arasındaki hayatın sürekliliğinin adıdır. Yüce Allah, insanın soyunun korunması ve devamı için, yeryüzünün imarı ve gelişimi için evliliği yasalaştırmıştır. Aile Toplumun içindekisi:

#1608;#1614;#1605;#1616;#1606;#1618;#1575;#1610;#1614;#1575;#1578;#1616;#1607;#1575;#1614;#1606;#1618;#1582;#1614;#1604;#1614;#1602;#1614;#1604;#1614;#1603;#1615;#1605;#1618;#1605;#1616;#1606;#1618;#1575;#1614;#1606;#1618;#1601;#1615;#1587;#1616;#1603;#1615;#1605;#1618;#1575;#1614;#1586;#1618;#1608;#1614;#1575;#1580;#1611;#1575;#1604;#1616;#1578;#1614;#1587;#1618;#1603;#1615;#1606;#1615;#1608;#1575;#1575;#1616;#1604;#1614;#1610;#1618;#1607;#1614;#1575;#1608;#1614;#1580;#1614;#1593;#1614;#1604;#1614;#1576;#1614;#1610;#1618;#1606;#1614;#1603;#1615;#1605;#1618;#1605;#1614;#1608;#1614;#1583;#1617;#1614;#1577;#1611;#1608;#1614;#1585;#1614;#1581;#1618;#1605;#1614;#1577;#1611;#1575;#1616;#1606;#1617;#1614;#1601;#1609;#1584;#1604;#1616;#1603;#1614;#1604;#1575;#1610;#1614;#1575;#1578;#1613;#1604;#1616;#1602;#1614;#1608;#1618;#1605;#1613;#1610;#1614;#1578;#1614;#1601;#1614;#1603;#1617;#1614;#1585;#1615;#1608;#1606;#1614; "İçeriden kendileri ile huzura kavuşacağınız eşler yaratıp aranızda sevgi ve rahmet var etmesi, O'nun varlığının belgelerindendir. Bunda doğuştan gelenler için dersler vardır." (Rum, 30/21) Aileler birleşerek toplumları meydana getirir. Bu içindekisi topluluk her içindekisi faziletin kaynağıdır. Sağlıklı nesiller bu yuvada yetişir. İçeriden, yaratılışıyla ilgili gelişmesini de ahlâk ve terbiyesini de ondan buradan alır. İnsan sevgisinin kaynağı da ailedir. Bir milletin sahip olduğu bütünümlü ve zenginlikleri bir ailede görmek mümkün. Bir toplulukta aile ne kadar sağlam temellere oturur ise o aileden meydana gelen toplum, o nispetle sağlam yapıya sahip olmuş olur. Bunun içindekisi ki dinimiz aileye büyük önem vermiştir. Mehmet Akif bu konuyla ilgili şöyle der: Lakin Allah etmesin şayet doğuştan bir ahlâk, En kavi kollarla kalkamaz imkânı yok, Kim ki kalkar der, onun hayvan kadar izi anı yok. Rabbimiz de Aileyi bir huzur ve sukun yeri kılmıştır.

#1608;#1614;#1575;#1604;#1604;#1617;#1607;#1615;#1580;#1614;#1593;#1614;#1604;#1614;#1604;#1614;#1603;#1615;#1605;#1618;#1605;#1616;#1606;#1576;#1615;#1610;#1615;#1608;#1578;#1616;#1603;#1615;#1605;#1618;#1587;#1614;#1603;#1614;#1606;#1611;#1575; "Allah, evlerinizi sizin için bir huzur ve sükunet yeri yaptı " (Nahl, 16/80) Aile Nikahla Kurulur Evlilik olmadan, evlilik sınırlanmaz yapılmadan aile kurulmaz. Nikah, her ne kadar medeni bir sınırlanmazlık ise de bir yolumuzla ile ibadettir, ciddi bir akit, bir fantezi değildir! Nikah,

Evlilik bir şirket değildir! Başlıbaşına özellikleri olan bir ıştır. Bunun için dinimiz evlenmeyi teşvik etmiştir.

وَأَنكِحُواالْأَيَامَىمِنكُمْوَالصَّالِحِينَمِنْعِبَادِكُمْوَإِمَائِكُمْإِنيَكُونُوافُقَرَاءيُغْنِهِمُاللَّهُمِنفَضْلِهِوَاللَّهُوَاسِعٌعَلِيمٌقَالَرَاءُ،وَالتَّعَطُّرُ،وَالنِّكَاحُ،وَالسِّوَاكُمْاللّهُعنهُقالجاءأنسرضِىَاللّهُعنهُقالجاء

ثَلثَة
ُرَهْطٍ إلى
بِيُوتِ
أزْوَاجِ
رَسُولِ
اللّهِ)صلعم(
يَسْأَلُونَ
عَنْ
عِبَادَتِهِ
فَلَمّا
أُخْبِرُوا
كَأنّهُمْ
تَقَالّوهَا
48; قَالوا: أين
نَحْنُ مِنْ
رَسُولِ
اللّهِ
وقَدْ غُفِرَ
لَهُ مَا
تَقَدّمَ
مِنْ
ذَنْبِهِ
وَمَا
تَأخّرَ؟ قال:
أَحَدهُمْ
أمّا أنَا
فَأصَلِّى
الليلَ أبداً.
وَقالَ
الاخرُ:
وَأنَا
أصُومُ
الد.ّهْرَ
وَلا
َأُفْطِرُ.
وَقَالَ
الاخَرُ:
وَأنَا
أعْتَزلُ
النّسَاءَ
وَلاَ
أتَزَوجَ
أبداً.
فَجَاءَ
رَسُولُ
اللّهِ)صلعم(
إلَيْهِمْ
فقَال:

أنْتُمُ
الَّذِينَ
قُلْتُمْ
كَذَا
وَكَذَا، أما
وَاللّهِ
إنّى
لاخْشَاكُمْ
للّهِ
وأتْقَاكُمْ
لهُ،
ولَكِنِّى
أصُومُ
وأُفْطِرُ
وأُصَلِّى
وأرقَدُ
وأتَزَوّجُ
النّسَاءَ،
فَمَنْ رغِبَ
عَنْ
سُنَّتِى
فَلَيْسَ
مِنِّى ى Hz. Enes (r.a) anlatıyor: Hz. Peygamber (a.s)'in eşlerinin hâne-i saâdetlerine bir grup erkek gelerek Rasulullah (a.s)'ın (evdeki) ibadetinden sordular. Kendilerine sordukları husus açıktan sonra sanki bunu az bularak: "Rasulullah (a.s) kim, biz kimiz? Allah O'nun geçmiş ve gelecek bütün günahlarını affetmiştir (bu sebeple O'na az ibadet de yeter) dediler. İçlerinden biri: "Ben artık hayatım boyunca her gece namaz kılacağım" dedi. İkincisi: "Ben de hayatımca hep oruç tutacağım, hiç bir gün terk etmeyeceğim" dedi. Üç,üncüsü de: "Kadınları ebediyen terk edip, onlara hiç temas etmeyeceğim" dedi. (Bilahare durumdan haberdar olan) Hz. Peygamber (a.s) onları bularak: "Sizler böyle böyle söylemişsiniz. Hâlbuki Allah'a yemin olsun Allah'tan en çok korkanınız ve yasaklarından en ziyade kaçınanınız benim. Fakat buna rağmen, bazen oruç tutar, bazen yerim; namaz kılarım, uyurum da; kadınlarla beraber de olurum. (Benim sünnetim budur), kim sünnetimi beğenmezse benden değildir" buyurdu. (Buhârî, Nikâh 1; Müslim, Nikâh 5, Nesâî, Nikâh 4, (6, 60) ىEvet, aile nikâh ile kurulur, evlenmeyen kimse bu kurumdan yoksun kalır. Evlenmemeyi ve aile kurmamayı fazilet saymak yanlıştır, Peygamberimizin sünnetine aykırıdır. Nikâh, her ne kadar medenî bir sözleşme ise de bir yönü ile ibadettir. İslam’daى temel hedeflerden biri olan “neslin muhafazası” için aile düzenine büyük önem verilmiş, insanların aile kurmaları muhtelif ayet ve hadislerle teşvik edilmiştir.Çünkü aile hem kişinin huzur bulduğu bir ortam,hem neslin devamı için bir vesile,hem de kişiyi dince günah sayılan çeşitli kötülüklerden alıkoyan bir vasıtaadır. Evlilik Kişiyi Haramlardan Korur Pek çok kötülüklerle karşı en önleyici vasıta ailedir. Peygamberimiz buyuruyor ki: يَا
مَعْشَرَ
الشَّبَابِ

مَنْ
اسْتَطَاعَ
الْبَاءَةَ
فَلْيَتَزَوَّجْ
فَإِنَّهُ
أَغَضُّ
لِلْبَصَرِ
وَأَحْصَنُ
لِلْفَرْجِ
وَمَنْ لَمْ
يَسْتَطِعْ
فَعَلَيْهِ
بِالصَّوْمِ
فَإِنَّهُ
لَهُ وِجَاءٌ
“Gençler, içinizden evlenmeye gücü yeten evlensin. Zira evlenmek gözü (haramdan) daha çok yumdurucu, iffeti daha çok koruyucudur. Gücü yetmeyen ise oruç tutsun, çnkü orucun şehveti kıran bir özelliği vardır.” (Buhârî, Nikah, 3/4678) Bir başka hadisi şerif de mealen şöyledir: “Kul evlendiği vakit dininin yarısını tamamlamış olur. Artık geri kalan yarısında da Allah'a karşı gelmekten kaçınsın.” (et-Tergib ve’t-Terhîb, Beyrut, 1968, c.3, s.42 (Hadisi Beyhâkî rivayet etmiştir.) Aile Kurulurken Eşlerin Birbirlerini Seçmesi Önemlidir.
Çnkü bu, geçici bir süre için bir araya gelme değil, çoğunlukla ölüme kadar devam edecek bir sözleşmedir. Eşler birbirlerinde bu kurumun devamını sağlayacak özellikleri aramalıdır. Canım ne olacak evlenmek helal ise ayrılmak da helaldir deyip gerekli araştırmayı yapmadan karar vermek, sonunda pişmanlık duymaya sebep olur. Peygamberimiz bu konuda bir uyarıda bulunuyor ve eşlerde tercih edilmesinde yarar olan özelliğe dikkatimizi çekiyor. Şöyle buyuruyor: عن أبي هريرة
رَضِيَ
اللّهُ عَنه
قال: قَالَ
رَسُولُ
اللّهِ)صلعم(:
تُنْكَحُ
الْمَرأةُ
لارْبَعِ
خِصَالِ:
لِمَالِهَا،
وَلِحَسَبِهَا،
وَلِجَمَالِهَا،
وَلِدِينِهَا،
فَأظْفَرْ
بِذَاتِ

الْدِّينِ،
تَرِبَتْ
يَدَاكَ. Hz. Ebu Hureyre (r.a) anlatıyor:
"Rasulullah (a.s) buyurdular ki: "Kadın dört hasleti için nikâhlanır: Mali
için, nesebi (asaleti) için, güzelliği için, dini için. Sen dindar olanı
seç de huzur bul."(Buharî, Nikâh 15; Müslim, Rada 53, (1466); Ebu Davud,
Nikah 2, (2047); Nesâî, Nikah 13, (6, 68) Peygamberimiz kadını, bu dört
özellikten herhangi birisi ile nikâh etmenin mübah olduğunu, ancak dindar olan
kadının tercih edilmesini tavsiye ediyor. Çünkü Kur'an-ı Kerim, bu özelliği
çok önem veriyor. Rabbimiz şöyle buyurur: "Tertemiz hanımlar, tertemiz
erkekler lâyıktır. Tertemiz erkekler, tertemiz hanımlara lâyıktır." (24/Nûr, 26). Bir
başka ayette:"Zinâ eden erkek, zinâ eden veya müşrik olan bir kadından başkası
ile evlenmez..." (24/Nûr, 3). Sadece evlenecek kızın değil; erkeğin de bekâretinin
bozulmamış olması gerekmektedir. Nâmussuzluk, zinâ ve fâhişelik sadece
bayanlar için bir suç değil; bu ayıp ve günahlar, bu rezillikler aynen
erkekler için de geçerlidir. Yani zinâ eden bir erkek de orospudur, fâhişe
ve nâmussuzdur. Kızda aranan iman ve edep/nâmus, damat adayında da aranacak ilk
vasıf olmalıdır. Elbette Allah katında üstün bir değeri olan kimse,
diğerlerine tercih edilir ve edilmelidir. Böyle davranan kimse pişman olmaz. Dindar olan
kadın, kocasının malını korur, israftan sakınır. Çocuklarının terbiyeleri ile ilgilenir, onları da
dinlerine bağlı olarak yetiştirir. Bu ise aileye huzur getirir. Bunun içindir ki Peygamberimiz:
قَالَ
رَسُولُ
اللّهِ)صلعم(:
اَلْدُّنْيَ
75; مَتَاعٌ،
وَخَيْرُ
مَتَاعِ
الدُّنْيَا
الْمَرْأةُ
الصَّالِحَة
15; &Abdullah İbnu Amr İbni'l-As (r. anhümâ) anlatıyor: "Rasulullah (a.s)
buyurdular ki: "Dünya bir meta'dır. Dünya metanın en hayırlısı salih kadındır."
(Müslim, Rada 64, (1467); Nesaî, Nikah 15, (6, 69) buyurmuştur. Bir başka hadis-i şerif
ise şöyedir: عَنْ
النَّبِيِّ
)صلعم(أَنَّهُ
كَانَ
يَقُولُ مَا
اسْتَفَادَ
الْمُؤْمِنُ
بَعْدَ
تَقْوَى
اللَّهِ
خَيْرًا لَهُ
مِنْ
زَوْجَةٍ
صَالِحَةٍ

إِنْ
أَمَرَهَا
أَطَاعَتْهُ
وَإِنْ
نَظَرَ
إِلَيْهَا
سَرَّتْهُ
وَإِنْ
أَقْسَمَ
عَلَيْهَا
أَبَرَّتْهُ
وَإِنْ غَابَ
عَنْهَا
نَصَحَتْهُ
فِي
نَفْسِهَا
وَمَالِهِ “İnanmış bir kişi Allah Teala’nın emirlerine sarılıp yasaklarından kaçındıktan sonra salih bir kadından daha hayırlı hiçbir şey elde etmiş olamaz. (Çünkü iyi bir kadın) Eşinin söylediğini tutar, yüzüne bakarsa gönü açılır, karısı(nın bir şeyi yapması veya yapmaması) üzerine yemin ederse yeminini yerine getirir. Eşinin bulunmadığı zamanda ona ve malına hıyanet etmez.” (İbn Mace, Nikâh, 5/1847) Yüce Rabbimiz bir ayette şöyle buyurmaktadır. “...Onlar (kadınlarınız) sizin için birer elbise, siz de onlar (erkekleriniz) için birer elbisesiniz...” Bakara, 2/187 Bu ayette çok veciz bir ifade kullanılmakta ve bizlere çok önemli bir teşbih yapılmaktadır. Nasıl ki,elbise ve örü insanı soğuktan ve sıcaktan korursa, kusurlarını örterse, aile yuvasında bulunan eşler de birbirlerini kusurlarını örten ve birbirlerini gözeten bir yaşam sergilemelidir. Karı ile Kocanın Hakları ve Görevleri Vardır Nitekim Kur'an-ı Kerim'de:
وَلَهُنَّ
مِثْلُ
الَّذى
عَلَيْهِنَّ
بِالْمَعْرُوفِ “Erkeklerin kadınlar üzerindeki hakları gibi kadınların da erkekler üzerinde birtakım iyi davranışa dayalı hakları vardır.” (Bakara, 2/228) buyurulmuştur. Peygamberimiz de şöyle buyurmuştur: أَلا
إِنَّ لَكُمْ
عَلَى
نِسَائِكُمْ
حَقًّا،
وَلِنِسَائِكُمْ
عَلَيْكُمْ
حَقًّا.
فَحَقّكُمْ
عَلَيْهِنَّ
أَنْ لا

َيُوطِئْنَ
فَرْشَكُمْ
مَنْ
تَكْرَهُونَ
48;
وَلايَأْذَن
17;َ فِي
بُيُوتِكُمْ
لِمَنْ
تَكْرَهُونَ
48; أََلا
وَحَقُّهُنّ
14; عَلَيْكُمْ
أَنْ
تُحْسِنُوا
إِلَيْهِنَّ
فِي
كِسْوَتِهِن
17;َ
وَطَعَامِهِ
06;َّ Amr İbnu'l-Ahvas (r.a) anlatıyor: "Resulullah (a.s) buyurdular ki:
"Bilesiniz, kadınlarınızın üzerinde hakkınız var, kadınlarınızın da sizin üzerinizde hakkı
var. Onlar üzerindeki hakkınız, yatağınızı istemediklerinize çğnetmemeleridir.
İstemediklerinizi evlerinize almamalarıdır. Bilesiniz onların sizin üzerinizdeki hakları, onlara
giyecek ve yiyeceklerinde iyi davranmanızdır." (Tirmizî, Tefsîr Tevbe, (3087)
Peygamberimiz Veda Haccı’nda bir konuşma yapmış, önemli konulara temas etmiştir.
Hadis ve tarih kitaplarında yer alan bu konuşmanın bir bölümünü, karı-koca
haklarına ayırmış ve şöyle buyurmuştur:
سُلَيْمَانَ
بْنِ عَمْرِو
بْنِ
الْأَحْوَصِ
قَالَ
حَدَّثَنِي
أَبِي
أَنَّهُ
شَهِدَ
حَجَّةَ
الْوَدَاعِ
مَعَ رَسُولِ
اللَّهِ
صَلَّى
اللَّهُ
عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ
فَحَمِدَ
اللَّهَ
وَأَثْنَى

عَلَيْهِ
وَذَكَّرَ
وَوَعَظَ
فَذَكَرَ فِي
الْحَدِيثِ
قِصَّةً
فَقَالَ
أَلَا
وَاسْتَوْصُوا
بِالنِّسَاءِ خَيْرًا
فَإِنَّمَا
هُنَّ
عَوَانٌ
عِنْدَكُمْ
لَيْسَ
تَمْلِكُونَ
مِنْهُنَّ
شَيْئًا
غَيْرَ
ذَلِكَ
إِلَّا أَنْ
يَأْتِينَ
بِفَاحِشَةٍ
مُبَيِّنَةٍ
فَإِنْ
فَعَلْنَ
فَاهْجُرُوهُنَّ فِي
الْمَضَاجِعِ
وَاضْرِبُوهُنَّ ضَرْبًا
غَيْرَ
مُبَرِّحٍ
فَإِنْ
أَطَعْنَكُمْ فَلَا
تَبْغُوا
عَلَيْهِنَّ
سَبِيلًا
أَلَا إِنَّ
لَكُمْ عَلَى
نِسَائِكُمْ
حَقًّا
وَلِنِسَائِكُمْ

عَلَيْكُمْ
حَقًّا
فَأَمَّا
حَقُّكُمْ
عَلَى
نِسَائِكُمْ
فَلَا
يُوطِئْنَ
فُرُشَكُمْ
مَنْ
تَكْرَهُونَ
وَلَا
يَأْذَنَّ
فِي
بُيُوتِكُمْ
لِمَنْ
تَكْرَهُونَ
أَلَا
وَحَقُّهُنَّ
عَلَيْكُمْ
أَنْ
تُحْسِنُوا
إِلَيْهِنَّ
فِي
كِسْوَتِهِنَّ
وَطَعَامِهِنَّ “Ey insanlar! Kadınların haklarına riayet etmenizi ve bu hususta Allah'tan korkmanızı size tavsiye ederim. Siz kadınları Allah emaneti olarak aldınız. Onların iffet ve ismetlerini Allah adına söz vererek helal edindiniz. Sizin kadınlar üzerinde haklarınız, onların da sizin üzerinizde hakları vardır.” (Tirmizî, Tefsîr Tevbe, (3087) Karı ile kocanın birbirlerine karşı olan hak ve gürevlerine kısaca işaret edelim: Kocanın Karısına Karşı Gürevleri: 1- Koca eşine mehrini cömertçe vermelidir. Evlenme sırasında erkeğin kadına ödediği veya ödeyeceğini taahhüt ettiği para veya mal (MEHİR) kadının hakkıdır. وَآتُواْ
النَّسَاء
صَدُقَاتِهِنَّ نِحْلَةً
فَإِن طِبْنَ
لَكُمْ عَن
شَيْءٍ
مِّنْهُ
نَفْسًا
فَكُلُوهُ
هَنِيئًا
مَّرِيئًا “Kadınlara mehirlerini günül rızası ile (cömertçe) verin; eğer gönül hoşluğu ile o mehrin bir kısmını size bağışlarsa onu da afiyetle yeyin. (Nisa, 4/4) 2- Nafaka:

Nafaka, kişinin bakmakla yükümlü olduğu kimselerin yiyecek, giyecek ve konut giderlerini karşılamak demektir. Nikâh işlemi tamamlanınca, kadının nafakası normal ölçüler içinde kocaya aittir. Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurulmuştur: َعَلَىالْمَوْلُودِلَهُرِزْقُهُنَّوَكِسْوَتُهُنَّبِالْمَعْرُوفِقَالََّهُعَلَيْهِوَسَلَّمَأَفْضَلُدِينَارٍيُنْفِقُهُالرَّجُلُدِينَارٌيُنْفِقُهُعَلَىعِيَالِهِهُقَالََيْهُقُلْتُيَارَسُولَللّهِمَاحَقُّزَوْجَةِأَحَدِنَاعَلَيْهِقَالََيْهِتُطْعِمُهَاإِذَاطُعِمْت،َ

وَأنْ
تَكْسُوهَا
إِذَا
اكْتَسَيْتَ، وَلا
تَضْرِبِ
الْوَجْهَ،
وَلا َ
تُقَبِّحْ،
وَلا
َتَهْجُرْ
إلا فِي
الْبَيْتِ. Hakîm
İbnu Muâviye babası Muâviye (r.a)'den anlatıyor: "Ey Allah'ın Resûlü! Dedim, bizden her biri üzerinde, zevcesinin hakkı nedir?" "Kendin yiyince ona da yedirmen, giydiğin zaman ona da giydirmen, yüzüne vurmaman, takbîh etmemen, evin içi hariç onu terk etmemen." (Ebu Dâvud, Nikâh 42, (2142, 2143, 2144)
3- Himaye: Koca, kadının yöneticisi ve gözeticisi konumunda olduğu için, karısını himaye etmekle, ona zarar verecek maddi ve manevi şeylerden onu korumakla yükümlüdür. Koca karısını kıskanmalıdır. Adını lekeleyecek, saygınlığını zedeleyecek, açık-saçık kıyafetlerden, kadın-erkek karışık toplantılardan ve ayrıca şaibeli kadınlarla arkadaşlık etmekten onu alıkoymalıdır. 4- Koca eşini Allah’ın bir emaneti olarak görmeli ve haklarına tecavüz etmemelidir. Onu cehennem yakıtı olmaktan korumalıdır. يَا
اَيُّهَا
الَّذينَ
امَنُوا قُوا
اَنْفُسَكُمْ
وَاَهْليكُمْ
نَارًا
وَقُودُهَا
النَّاسُ
وَالْحِجَارَةُ “Ey inananlar! Kendinizi ve ailenizi yakıtı insanlar ve taşlar olan ateşten koruyun.” (Tahrim, 66/6) Hz. Ömer: “Ey Allah'ın Resûlü! Kendimizi koruruz fakat ailemizi nasıl koruyabiliriz? diye sordu. Peygamberimiz: “Allah'ın sizi yasakladığı şeylerden onları sakındırırsınız ve Allah'ın size emrettiği şeyleri onlara emredersiniz. İşte bu, onları korumak demektir” buyurdu. (Alûsî, Ruhu 'l-Maânî, Beyrut, c. 28, s. 156) 5- Koca, karısına ve çocuklarına Kur’an’ı, farzları ve İslamiyet hakkında gereken bilgileri mutlaka öğretmelidir.
وَأْمُرْ
أَهْلَكَ
بِالصَّلَاةِ
وَاصْطَبِرْ
عَلَيْهَا
لَا
نَسْأَلُكَ

kadının elinden geldiğince kocasını ağır yüklerin altına sokmaması, aile bütününün zorlayan pahalı eşyaları aldirmaya kalkışmaktan kaçınmasıdır. Çünkü bu tür ısrarcı tutumlar kocanın canını sıkar, bu da neticede karı-koca ilişkisinin bozulmasına, nefrete yol açar. 3- Kocasına sevgi ile bağlanmak ve kadınlık görevini yerine getirmek. 4- Onuru korumak: Kadının en önemli görevlerinden biri kocasının onurunu korumaktır. Onun adını lekelememektir. Bir kadın kocasının hoşlanmadığı şeylerden kaçınmalıdır. Açık – saçık dolaşmak, kırıtmak, kocasının sırlarını ifşa etmek, adamın bilinmesini istemediği şeyleri (yoksulluk vb.) sağda solda anlatmak gibi kötü huyları terk etmelidir. Çünkü bütün bunlar, kocanın güvenini sarsar ve nefretine neden olur. Sonuçta da ayrılık kaçınılmaz hale gelir. 5- Ailenin iffetini ve şerefini korumak, kocasının evini ve malını muhafaza etmek ve israftan sakınmak. Karı-koca bu özetlediğimiz karşılıklı hak ve görevlerine riayet ettikleri takdirde hem kendileri mutlu olur, hem bu yuvada yetişen çocuklar anne-babaya saygılı olur. Ailedeki mutluluk, karı ile koca arasındaki sevgi ve saygıya bağlıdır. Eşler, yuvada mutluluğu sağlamak için gerekli fedakârlığı gösterecek, huzur bozucu tutum ve davranışlardan sakınacaklardır. Karı ile kocanın herhangi bir sebeble aralarının açılması halinde Allah Teâlâ her iki taraf ailelerine görev vermekte ve şöyle buyurmaktadır:

وَاِنْ
خِفْتُمْ
شِقَاقَ
بَيْنِهِمَا
فَابْعَثُوا
حَكَمًا مِنْ
اَهْلِه
وَحَكَمًا
مِنْ
اَهْلِهَا
اِنْ يُريدَا
اِصْلَاحًا
يُوَفِّقِ
اللّهُ
بَيْنَهُمَا
اِنَّ اللّهَ
كَانَ
عَليمًا
خَبيرًا “Eğer karı-kocanın aralarının açılmasından korkarsanız, erkeğin ailesinden bir hakem ve kadının ailesinden bir hakem gönderin. Bunlar barıştırmak isterlerse Allah aralarını bulur. Şüphesiz Allah her şeyi bilen ve her şeyden haberdar olandır.” (Nisa, 4/35) Birbirleriyle uyuşamayan eşlerin en son başvuracakları çözüm şekli boşanmadır. Eğer hiçbir şey fayda vermezse son çâre olarak boşanmaya izin verilmektedir. Ne var ki bu izinle birlikte boşanma yine de hoş görülmemiştir. Bir hadis-i şerifte: "Allah'ın helâl kıldıklarının en kötüsü boşanmadır" (Ebû Dâvud, Talâk 3) buyrulmuştur. Özellikle sebepsiz boşanmalar hiçbir şekilde hoş karşılanmamıştır. Peygamberimiz: Çok zor durumda kalmadan kocasından ayrılmak isteyen kadına Cennet kokusu haramdır. (Ebû Dâvud, Talâk 18 Aile reisi olan erkek eşine karşı yumuşak davranacak, kaba hareketlerden sakınacaktır. Peygamberimiz: وعن

أبى هريرة
رَضِىَ
اللّهُ
عَنْهُ قال:
قال رسولُ
اللّه)صلعم(:
أكْمَلُ
المُؤمِنِينَ إيمَاناً
أحْسَنُهُمْ
خُلُقاً،
وَخِيَارُكُمْ
خِيَارُكُمْ
لاهْلِهِ Hz. Ebu Hüreyre (r.a) anlatıyor: "Rasulullah (a.s) buyurdular ki: "Mü'minler arasında imanca en kâmil olanı, ahlâkça en güzel olanıdır. En hayırlınız da ailesine hayırlı olandır." buyurmuştur. (Tirmizî, Radâ 11, (1162); Ebu Dâvud, Sünnet 16, (468) Her şeyde olduğu gibi, aile hayatında da örnek alacağımız Peygamberimizdir. O, eşleri ile gayet iyi geçinir, onların sıkıntı veren bazı davranışlarına tahammül ederdi. Bir gün Hz. Aişe bir şeye darılarak Peygamberimizle yüksek sesle konuşuyordu. Bu sırada Hz. Ebû Bekir gelmiş, kızını azarlamak istemiş, fakat Peygamberimiz buna engel olmuştu. Bunun üzerine Hz. Ebû Bekir kalkmış gitmiş, bir süre sonra tekrar geldiğinde karı-kocanın barıştıklarını görüş ve: "Az önce kavganıza şahit olduk, şimdi de barıştığınıza şahit olalım."” dedi. Bunun için Peygamberimiz buyuruyor: قَالَ
رَسُولُ
للّهِ)صلعم(: لاَيَفْرُكُ
مُؤْمِنٌ
مُؤْمِنَةٌ.
إِنْ كَرِهَ
مِنْهَا
خُلْقًا
رَضِىَ آخَرَ Hz. Câbir (r.a) anlatıyor: "Rasulullah (a.s) buyurdular ki: "Bir mü'min erkek, bir mü'min kadına buğzetmesin. Çünkü onun bir huyunu beğenmezse başka bir huyunu beğenir." (Müslim, Radâ 61, (1469) Peygamberimiz bu hadisi şerifte kocayı uyarıyor. Eşindeki hoşlanmadığı bir huyu sebebiyle yuvayı sarsacak hatta dağılmasına sebep olacak tavırlardan sakınılmasını söylüyor. Elbette bu, kadın için de geçerlidir. O da, aile kurumunun tehlikeye düşmesine meydan verecek söz ve davranışlardan sakınmalıdır. Allah (cc) erkeklere:
وَعَاشِرُوهُنَّ
بِالْمَعْرُوفِ فَإِن
كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَى

أَن
تَكْرَهُواْ
شَيْئًا
وَيَجْعَلَ
اللّهُ فِيهِ
خَيْرًا
كَثِيراً Onlarla iyi
geçinin. Eğer kendilerinden hoşlanmadınızsa, olabilir ki, siz bir şeyden hoşlanmasanız da
Allah onda bir çok hayır takdir etmiş bulunur. Peygamberimiz de kocaları ile uyum
içerisinde olan kadınları müjdelemiş ve şöyle buyurmuştur:
 قَالَ
رَسُولُ
للّهِ)صلعم(:
أَيُّمَا
امْرَأةٍ
مَاتَتْ
وَزَوْجُهَا
عَنْهَا
رَاضٍ
دَخَلَتِ
الْجَنَّةَ
Ümmü Seleme (r. anhâ) anlatıyor: "Rasulullah (a.s) buyurdular ki: "Hangi kadın,
kocasını kendisinden razı olarak vefat ederse, cennete girer." (Tirmizî, Radâ 10, (1161)
Aile fertleri arasında özen gösterilmesi bakımından çocuklar da önemli bir
yer tutar. Anne ve babaya Allah'ın birer hediyesi olan çocuklar aile bahçesinin
gülleridir. Onları sevgi ile yetiştirip topluma yararlı bir kimse olarak hazırlamak, anne-babanın
başta gelen görevleri arasındadır. Çocuk küçük yaştan itibaren iyi
terbiye edilirse, hem ailesine hem de milletine yararlı ve hayırlı bir insan olur. İyi terbiye edilmediği
ve eğitilmediği takdirde, ne kendisine ne de başkasına yararı dokunmayacağı gibi, aile için
de toplum için de zararlı hale gelir. Bunun için dinimiz, geleceğin teminatı olan
çocuklarla ilgili olarak aileye büyük sorumluluklar yüklemiştir. Nitekim
Peygamberimiz kişilerin sorumluluklarını hatırlatırken şöyle buyurmuştur: عن
ابن عمر
رَضِىَ
اللّهُ
عَنْهُما قال:
قالَ رسولُ
اللّه)صلعم(:
كُلُّكُمْ
رَاعٍ
وَكُلُّكُمْ
مَسْئُولٌ
عَنْ
رَعِيَّتِهِ
48; فَالامَامُ
رَاعٍ
وَمَسْئُولٌ
عَنْ

رَعِيَّتِهِ، وَالرَّجُلُرَاعٍ فيأهْلِهِ،وَهُوَمَسْئُولٌعَنْرَعِيَّتِهِ، وَالمَرْأةُفي بَيْتِزَوْجِهَارَاعِيَةٌ،وَهِىَمَسْئُولَةٌعَنْرَعِيَّتِهَا،وَالخَادِمُفي مَالِسَيِّدِهِرَاعٍ،وَهُوَمَسْئُولٌعَنْرَعِيَّتِهِ. İbnu Ömer (r. anhümâ) anlatıyor: "Rasulullah (a.s) buyurdular ki: "Hepiniz çobansınız ve hepiniz sürünüzden mes'ulsünüz. İmam çobandır ve sürüsünden mes'ûldür. Erkek ailesinin çobanıdır ve sürüsünden mes'uldür. Kadın, kocasının evinde çobandır, o da sürüsünden mes'ûldür. Hizmetçi, efendisinin malından sorumludur ve sürüsünden mes'ûldür." (Buhârî, Ahkâm 1, Cum'a 11, İstikraz 20, Itk 17, 19, Vesâya 9, Nikâh 81, 90; Müslim, İmâret 20, (1829); Tirmizî, Cihâd 27, 1705; EbûDâvud, İmâret 1, (2928)

[İslam ve Hayat, Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)